

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/25498
GK 126

Sayı :Z-19809844-610-410 3260
Konu : 7/25498 Esas Sayılı Soru Önergesi

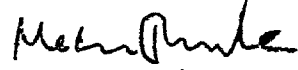
09.07/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1602196 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/25498 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı büyümeyi destekleyen politikalar, öngörülebilir ve kuralla dayalı bir çerçevede hayata geçirilmektedir. Program kapsamında yapısal dönüşümü hızlandıracak politikalara devam edilerek, ekonomimiz dış şoklara karşı daha dirençli hale getirilmekte olup makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirerek sürdürülebilir kalkınmayı temin etmek amaçlanmaktadır. Dengeli, kapsayıcı ve sürdürülebilir yüksek büyüme ile kalıcı refah artışı sağlamak amacıyla uygulanan tüm politikalar, uluslararası rekabet gücümüzü artıran ve Türkiye'nin küresel değer zincirinde yükselmesi için önemli uygulamalardır. Yapısal reformların etkisi orta ve uzun vadede görülmesine rağmen, ülkemizde atılan yapısal politika adımları kısa vadede yatırımcı beklentileri üzerinde olumlu etkiler yaratabilmektedir. Bu durum, yatırımcı güvenini artırarak piyasaların istikrar kazanmasına katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda, reformların getirdiği iyileşmeler, risk primini düşürerek sermaye girişlerini teşvik etmektedir. Bu da yatırımcı iştahını artırarak ekonomik büyümeye ve finansal istikrara katkı sağlamaktadır.

Orta Vadeli Program (2025-27) kapsamında, sürdürülebilir cari denge hedefi doğrultusunda, ihracatı destekleyen, ithalat bağımlılığını azaltan ve hizmetler sektöründe bütüncül politikalar uygulanmaktadır. Bu doğrultuda, ihracatçı firmaların yeşil ve dijital dönüşümünü sağlayacak politikalar hayata geçirilecek, yeni ürün ve pazar çeşitliliğine odaklanılacak, ticaret diplomasisi araçları etkin bir şekilde kullanılacaktır. Gümrük ve ticaret işlemlerinin basitleştirilmesine yönelik uygulamalar hayata geçirilecek, ihracatçıların finansmana erişimleri güçlendirilecektir. Başta enerji ve kritik emtialar olmak üzere stratejik alanlarda yurtiçi üretimin teşvikiyle ithalata olan bağımlılığın azaltılması hedeflenmektedir. Tüketim malı ithalatının makroekonomik dengelerle uyumlu seviyelerde tutulması sağlarken, sanayide yerlilik oranının artırılması ve katma değerli üretimin güçlendirilmesi yönünde yapısal reformlar hayata geçirilecektir. Ülkemizin hizmet ticareti alanındaki potansiyelinin daha etkin kullanılabilmesi amacıyla küresel eğilimler yakından izlenecek, turizm ve taşımacılık gibi geleneksel hizmet kalemlerinde Türkiye'nin güçlü konumu daha da pekiştirilecek, bilgi ve iletişim teknolojileri gibi yeni nesil hizmet alanlarında ise ülkemizin küresel ölçekte etkin bir oyuncu haline gelmesi sağlanacaktır.

Ayrıca, yeni küresel ekonomik düzende daha güçlü bir Türkiye için Yatırım Taahhütlü Avans Kredileri (YTAK) genişletilerek yüksek teknoloji yatırımları teşvik edilmektedir. Bu kapsamda, yatırım ortamı daha cazip hale getirilerek hem mevcut yatırımcıların faaliyetlerini genişletmesi hem de yeni yabancı sermayeyi ülkemize çekerek güçlü ve sürdürülebilir ekonomik büyüme hedeflenmektedir. Bu kapsamda ülkemize uluslararası doğrudan yatırım girişlerini artırmak amacıyla Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2024-28) belgesi yayımlanmıştır. Ayrıca, HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı ile Türkiye'yi yüksek teknoloji yatırımlarının önemli bir merkezi haline getirmeyi amaçlayarak, yarı iletkenler, mobilite, yeşil enerji, ileri imalat, sağlıklı yaşam, dijital teknolojiler, haberleşme ve uzay gibi alanlarda 30 milyar dolarlık kaynak ile yatırımlar desteklenmektedir. Orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünler ihracatının toplam imalat sanayi ihracatı içerisindeki payı son 2 yılda artış göstermiş ve yüzde 41 seviyelerine çıkmıştır. Bu durum, Türkiye ihracatının teknoloji odaklı gelişiminin de sürdüğüne işaret etmektedir. Bununla birlikte, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nin kollarından biri olan daha etkin, seçici ve hedef odaklı yeni Yatırım Teşvik Sistemi (Teşvik) 30 Mayıs 2025'te yürürlüğe girmiş olup, Teşvik sistemiyle üretim ve istihdamın artırılması, Türkiye'nin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak ve uluslararası rekabet gücünü artıracak katma değeri yüksek yatırımların özendirilmesi, yeşil ve dijital dönüşümün hızlandırılması, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, Avrupa Birliği (AB) pazarındaki olumsuz talep koşullarına rağmen Türkiye'nin AB'ye olan ihracatı 2024 yılında yüzde 4,1 artarak 108,5 milyar dolar seviyesine çıkmıştır. Türkiye son yıllarda ihracat pazarını çeşitlendirmeye önem vermiş, en önemli pazar olan AB'ye bağımlılığını azaltmak için Asya, Kuzey Amerika, Kuzey Afrika gibi bölgelere olan ihracat payını artırmıştır. 2024 yılında Asya'ya ve Kuzey Amerika'ya yapılan ihracat sırasıyla yüzde 7,5 ve yüzde 9,4 artmıştır. Salgın ve sonrasında ihracatçıların ürün ve bölge değiştirme konusunda kazandığı esneklik ihracatta kırılganlığın azalmasına önemli katkıda bulunmuştur.

Diğer taraftan, dış kaynak girişinde uygulanan programa bağlı olarak artan öngörülebilirlik ve iyileşen beklentiler öne çıkmaktadır. 2 yıl önce 700 baz puan (%7) seviyesinde bulunan risk primi, iyileşme kaydederek 300 baz puanın (%3) altına düşmüştür. Makroekonomik göstergelerde bütüncül olarak gözlenen olumlu gelişmeler ve sıkı para politikası ile güçlenen finansal istikrar dış kaynak girişinin sürmesini destekleyecektir.